

EXPUNERE DE MOTIVE

Strategia de reformă în administrația publică locală, transformările din economia țării, transferul responsabilităților pentru unele activități publice de la nivel central la nivel local, necesitatea creșterii autonomiei locale, abordarea într-o manieră transparentă a domeniului administrației publice locale, au determinat necesitatea elaborării unui nou proiect de lege privind finanțele publice locale. Aceasta a fost determinată și de necesitatea îmbunătățirii principiilor și procedurilor bugetare, bazată pe experiența țărilor europene și îndeosebi a Regulamentului financiar aplicabil bugetului Uniunii Europene.

Principalele acte normative ale căror prevederi au fost avute în vedere la formularea propunerilor de modificare sunt: Legea nr. 500/2002 privind finanțele publice, cu modificările ulterioare; Legea administrației publice locale nr. 215/2001; Legea nr. 571/2003 privind Codul fiscal, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța Guvernului nr. 92/2003 privind Codul de procedură fiscală, republicată, cu modificările și completările ulterioare, Legea nr. 313/2004 a datoriei publice; Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 60/2001 privind achizițiile publice, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Ordonanța Guvernului nr. 119/1999 privind controlul intern și controlul financiar preventiv, republicată, cu modificările și completările ulterioare; Legea privind auditul public intern nr. 672/2002.

Prevederile prezentului proiect de lege sunt corelate cu cele ale proiectelor de Lege-cadru a descentralizării, respectiv pentru modificarea și completarea Legii administrației publice locale, nr.215/2001.

Dintre principalele propuneri cuprinse în prezentul proiect de lege, menționăm următoarele:

➤ introducerea unor concepte, termeni și expresii noi: secțiune de funcționare a bugetului local, secțiune de dezvoltare a bugetului local, criza financiară, donație, garantarea unui credit, garantarea parțială a riscului, insolvabilitate, obligațiuni municipale, lichidare, obligațiuni, rectificare bugetară locală; definirea clară a acestora în cuprinsul proiectului în vederea aplicării unitare și fără interpretări de către toate instituțiile implicate în procesul bugetar;

➤ introducerea și definirea în textul proiectului a patru principii bugetare noi: principiul autonomiei locale financiare, principiul consultării, principiul proporționalității și principiul solidarității;

➤ la nivelul județelor repartizarea fondurilor pentru echilibrarea bugetelor locale va fi un proces transparent care va asigura o aplicare strictă a legii și va elimina arbitrariul și

ingerința politică a unor consilii județene. În acest sens, fondurile destinate echilibrării bugetelor locale vor fi repartizate direct de către direcțiile județene ale finanțelor publice, răspunzând în acest fel necesității asigurării obiectivității și transparenței în aplicarea formulelor de repartizare, conform prevederilor Programului de guvernare și ca răspuns la criticile formulate în raportul de țară al Comisiei Europene;

➤ introducerea criteriului de excludere de la repartizarea fondurilor pentru echilibrarea bugetelor locale, care va avea drept consecință realizarea unei repartizări având drept țintă autoritățile administrației publice locale aflate în mod real în dificultate financiară (excluderea localităților cu un venit mediu pe cap de locuitor mai mare decât media județeană);

➤ începând cu anul 2009 elaborarea și aprobarea bugetelor locale cu secțiuni de funcționare și secțiuni de dezvoltare ca anexe, precum și stabilirea de standarde minime de cost și calitate ce trebuie avute în vedere în fundamentarea secțiunilor de funcționare, asigurându-se astfel o apreciere corectă a cheltuielilor de către autoritățile deliberative, precum și creșterea responsabilității autorităților executive în alocarea resurselor;

➤ creșterea limitei actuale de 20% la 25% a gradului de îndatorare al autorităților administrației publice locale, ceea ce va conduce la obținerea de resurse financiare suplimentare destinate finanțării unor acțiuni multianuale, avându-se în vedere asigurarea cofinanțării proiectelor cu finanțare europeană și compatibilizarea cu regulile bugetare ale Uniunii Europene;

➤ introducerea unor capitole distincte privind: insolvabilitatea unităților administrativ-teritoriale (cu cele două componente: criza financiară și insolvabilitatea) și Dispoziții instituționale;

➤ obligația ordonatorilor principali de credite de a prezenta anual analiza gradului de colectare a veniturilor proprii, care să identifice cauzele care au condus la eventualele nerealizări a veniturilor proprii punând în evidență diferențele față de previziunile bugetare, precum și măsurile de realizare a acestora prin evidențierea acțiunilor și obiectivelor urmărite, a rezultatelor obținute și așteptate pentru anii viitori;

➤ obligația publicării pe pagina de internet a instituțiilor publice a proiectului de buget, a bugetului aprobat, execuția bugetului, evoluția execuției bugetului, rectificarea bugetului și contul de execuție, precum și actualizarea informațiilor cel puțin o dată pe trimestru;

➤ redefinirea rolului și responsabilităților administrației publice locale în domeniul finanțelor publice locale prin introducerea în cuprinsul legii a posibilității primarului de a verifica corectă înregistrare fiscală a contribuabililor de pe raza unității administrativ-teritoriale la organul fiscal teritorial;

➤ introducerea de sancțiuni drastice pentru elaborarea de prognoze incorecte privind realizarea veniturilor în ideea determinării unor alocări de echilibrare ori de transferuri de la bugetul de stat superioare celor cuvenite de drept; aceleași sancțiuni în cazul raportărilor eronate privind realizarea veniturilor și cheltuielilor bugetelor locale;

➤ o nouă structurare a actului normativ pe capitole, iar în cadrul acestora pe secțiuni și articole, care să cuprindă principiile de bază ale construcției bugetelor locale, etapele principale ale procedurii bugetare, competențe și responsabilități în procesul bugetar, implementarea, execuția și controlul bugetelor locale;

La elaborarea proiectului de lege au fost consultați și reprezentanți ai structurilor asociative din administrația publică locală, în conformitate cu Hotărârea Guvernului nr.521/2005 privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative.

Ținând seama de urgența îndeplinirii condiționalităților prevăzute în PAL II (Programming Adjustment Loan) asumate de către Guvern prin Programul legislativ pe anul 2005 se impune transmiterea proiectului de lege către Parlamentul României spre dezbatere și adoptare în regim de urgență.

Având în vedere cerințele actuale de elaborare a unui buget orientat către un management bugetar modern, în condițiile unui transfer de responsabilități și resurse corespunzătoare pentru unele activități publice de la nivel central la nivel local, prin îmbunătățirea procedurilor și a mecanismelor în utilizarea fondurilor publice locale, a fost elaborat proiectul de lege alăturat, pe care-l supunem Parlamentului, spre aprobare, cu procedura de urgență prevăzută la art.76 alin.(3) din Constituția României, republicată.

PRIM-MINISTRU

CĂLIN POPESCU-TARICEANU

